

ZNÁTE MĚSTO PACOV ?

NĚCO Z HISTORIE

Léta po roce 1918 znamenala po hospodářské stránce především rozvoj truhlářství. Kvalita pacovského nábytku byla vyhlášená a k jeho propagaci sloužily i dobře organizované nábytkářské trhy.

Důležitými kulturními událostmi ve 20. a 30. letech 20. století byly akce spojené se jménem nejznámějšího pacovského rodáka – Antonína Sovy.

Tento význačný představitel české poezie 90. let 19. století se ve městě narodil 26. února 1864. Pacovsko se mu stalo věčným zdrojem básnické inspirace a také se sem na sklonku svého života často vracel.

PAPRSEK

V. ROČNÍK

ZPRAVODAJ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

KVĚTEN 2011

PŘÍBĚHY ČTENÁŘŮ

POTRESTANÁ ZVĚDAVOST

Dlouho trvalo, než se můj muž uvolil a celá naše rodina si pořídila mobilní telefony. Udělal to hlavně kvůli našemu synovi, který dojížděl do Pelhřimova do školy a neměl na nás žádné spojení pro případ nějaké nouze. Mobily tenkrát začínaly, velký výběr nebyl a také byly dost drahé. Koupili jsme si tedy za výhodnou cenu tři úplně stejné a jen já jsem si ho prozřetelně označila nálepkou, abych poznala ten svůj.

Vašík byl nadšen, hned se s mobilem všechno naučil a snažil se zasvětit i nás oba do všech jeho funkcí. Tátovi ale vystačilo jen volání, zprávy napsat neuměl (ani na to pořádně neviděl), já jsem uměla volat, ale dokázala jsem napsat i tu SMS zprávu. Mobily nám dobře sloužily a my byli spokojeni, že se můžeme všude spojit. Táta ho výhodně využíval i v zaměstnání, je projektant a mobil se mu stal velkým pomocníkem při cestování po stavbách. Však mu od té doby často volali i domů a on odjížděl na stavbu řešit vzniklé problémy. My jsme doma už byli zvyklí mu mobil zvednout, když zvonil a taťka zrovna něco kutil na dvoře.

Jednou v sobotu byl táta i s Vaškem v dílně a na něčem tam pracovali, já byla v kuchyni a vařila jsem oběd. Najednou cinknul tátův mobil, tak k němu letím, abych to rychle zvedla. Ale nikdo se neozýval. Chci telefon položit a koukám, ona tatínkovi přišla nějaká SMS zpráva. Chvilku jsem bojovala, ale zvědavost byla silnější než já. Jedno ťuknutí a před mými zraky se objevila zpráva: „Medvídku, jak ses vyspíkal a kdy se zase uvidíme?“

Zůstala jsem úplně vyzkoprnělá a chvíli se nemohla ani hnout. Žárlivá tedy moc nejsem, ale tohle bylo příliš. Slzy se mi hruly proudem a já letěla i s mobilem do dílny za tátou. Ani jsem nemohla mluvit, jen jsem mu strkala mobil před oči a srdceryvně jsem štkala. Táta nemohl bez brýlí nic přečíst, ale viděl, že se asi stalo něco hrozného. Nakonec se mi podařilo koktavě mu celou zprávu přečíst a spustit vodopád výčitek: „Že se nestydíš na starý kolena si něco někde

začínat s nějakou ženskou, to jsem si tedy nezasloužila, tohle je jasný důkaz . . .“

Táta byl ještě víc vykulený než já, nakonec se mu podařilo trochu překonat můj hlasitý nářek a křičel na celé kolo: „O ničem nevím, žádnou ženskou nemám, co bych si s ní počal, když mám tebe . . .“ Konečně mě trochu utišil a začali jsme oba rozumně uvažovat. „Musel to udělat někdo z kluků z práce, jako blbej vtípek,“ přesvědčoval mě taťka a já, vůbec nepřesvědčená, jsem mu zmateně příkyvovala, ale nevěřila. „Snad mu dokážu odpustit“, říkám si v duchu, „vždyť je to tak hodnej mužskej, takovýho už nenajdu!“ a pomalu se s jeho nevěrou smírju.

V tom se k nám žene náš synek Vašík. „Kde mám svůj mobil?“, volá a hned chňapne po tom, co držím v ruce. „Někdo mi píše?“, ptá se a čte si zprávu. „To je od Jiřiny“, sděluje nám. „Vždycky mi říká medvídku, je trochu trhlá,“ upřesňuje Vašek a odchází i s mobilem pryč.

Stojíme s tátou a jen tiše zíráme. Já se stydím za svou zvědavost, žárlivost a podezřívavost a táta je zase celý šťastný, že to celé nebyla pravda. Tátův mobil odpočívá v košíku v ložnici na svém místě, opuštěný, bez jediné zprávy a my se máme zase rádi jako předtím. Jen Vašík se tomu nemohl dosyta vychechtat a dodnes dává tuto příhodu k dobrému na rodinných sešlostech. A já? Jsem náležitě vytrestaná za svou zvědavost, ale nemohu stoprocentně zaručit, že bych to příště stejně neudělala znova. I tohle totiž patří ke každé lásce.

HUMOR LÉČÍ

Když Bůh tvořil manžela, slíbil ženám, že dobrého a ideálního manžela najdou na Zemi na každém rohu.

A pak stvořil Bůh Zemi KULATOU !

Manželka posílá manžela vysypat smetí. Ten se brání: „Venku leje tak, že by ani psa nevyhnal.“

„A kdo ti říká, abys ho bral sebou?“

CVIČTE SI SVŮJ MOZEK

KTERÉ SLOVO NEPATŘÍ K OSTATNÍM ?

Na každém řádku je uvedeno vždy 5 různých slov. Čtyři z nich mají nějakou společnou vlastnost a jedno k nim nepatří. Pokuste se určit a podtrhnout, které to je.

PAPRIKA, RAJČE, HRUŠKA, ŘEDKVIČKA, ZELÍ

PAPÍR, KOV, DŘEVO, TULIPÁN, PLAST

ADVOKÁT, ZEDNÍK, PROGRAMÁTOR,
DORUČOVATEL, SEŠIT

BOK, HLAVA, RUKA, BOULE, ZÁDA

NÁRAMEK, PRSTÝNEK, ŘETÍZEK, NÁUŠNICE,
ČEPICE

JABLKO, KREVETY, CHOBOTNICE, SÉPIE, MUŠLE

ČERVENÁ KARKULKA, JEŽIBABA, VEVERKA,
BYSTROZRÁKÝ, ZLATOVLÁSKA

KOŠILE, TRIČKO, KLOBOUK, PONOŽKY, LYŽE

SVÍČKA, STROMEČEK, CUKROVÍ, KRASLICE,
DÁRKY

SÓJA, ČOČKA, HRÁCH, FAZOLE, KVĚTÁK

SOPRÁN, ALT, BARYTON, ŽIDLE, TENOR

SLAVNÍ ČECHOVÉ

Otevíráme novou rubriku, kde bychom vás chtěli postupně seznámit s nejznámějšími českými velikány. Mnohé z nich budete znát, ale co si budeme namlouvat, kolikrát jeden neví, kam kterého slavného Čecha zařadit, co vlastně velkého udělal, vynalezl, napsal nebo nakreslil. A tak si v tom postupně uděláme pořádek a možná vzpomeneme i na dávná školní léta.

Jako první se představí **vynálezce PROKOP DIVIŠ**.

26. 3. 1698 - 21. 12. 1765

Prokop Diviš (vlastním jménem Václav Divišek) se narodil 26. 3. 1698 v Helvíkovicích u Žamberka. Celý svůj vědecký život zasvětil elektřině; známý je ale především jeho vynález bleskosvodu.

Chudý Diviš studoval v letech 1716 - 1719 na jezuitské latinské škole ve Znojmě za podpory premonstrátského kláštera v Louce u Znojma. V Louce později složil i řeholní slib a přijal řádové jméno Prokop. V klášterní škole dále studoval filozofii a teologii a stal se doktorem teologie. V roce 1726 byl vysvěcen na kněze, stal se převorem kláštera a od roku 1742 až do své smrti působil na faře v Příměticích.

Prokop Diviš se začal roku 1750 zabývat myšlenkou sestrojít zařízení, které by odnímalo z bouřkových mraků blesky (bleskosvod pojmenoval *stroj meteorologický*). Roku 1754 sestrojil **první uzemněný bleskosvod** na světě. Bleskosvod byl vztyčen 15. června 1754 na zahradě v Příměticích u Znojma. Celkem 400 uzemněných kovových hrotů na ústřední 42 metrů vysoké nosné tyči mělo za úkol "vysávat" elektřinu z mračen, a zabránit tak vzniku bouřky. Stožár byl upevněn třemi řetězy, které byly vodivě připevněny k železným zemnicím kuželům v zemi. Bleskosvod Diviš popsal ve svém pojednání *Descriptio machinae meteorologicae*. 10. března 1760 rozezlení obyvatelé Přímětic strhli *povětrnostní mašinu* svého duchovního pastýře s odůvodněním, že je příčinou velkého sucha. V roce 1761 Diviš umístil na věž přímětického kostela další bleskosvod a ten tam už zůstal.

KALENDÁŘ - KVĚTEN

Květen nebo také máj je pátý měsíc gregoriánského kalendáře v roce. Má 31 dní.

Už od 13. století je měsíc květen spojen s lidovými oslavami, např. stavění máje nebo pálení čarodějnic, je považován za měsíc lásky.

Měsíc květen začíná stejný den v týdnu jako leden příštího roku. Žádný jiný měsíc v běžném roce nezačíná stejným dnem v týdnu jako květen.

1. 5. Svátek práce (památka masakru stávkujících chicagských dělníků v roce 1886 a jejich popravených vůdců)
3. 5. Světový den svobody tisku
4. 5. Den hasičů
5. 5. Květnové povstání českého lidu
8. 5. Den osvobození od fašismu
Den Matek
15. 5. Mezinárodní den rodiny
31. 5. Světový den bez tabáku

SVÁTEK MATEK

Za zakladatelku Svátku matek je považována metodistka Anna Marie Jarvis. Ta při druhém výročí smrti její matky zorganizovala v baptistickém kostele v neděli 12. 5. 1907 setkání místních matek. Rok poté byla požádána, aby toto setkání na druhou květnovou neděli opět zopakovala. Pro velký úspěch se Anna Marie Jarvis začala šíření této myšlenky věnovat naplno, až nakonec kongres USA v roce 1914 prohlásil Den matek národním svátkem. Z USA se svátek začal šířit dále. V Evropě se uchytil po první světové válce. V Československu se Den matek začal slavit v roce 1923. V době komunistické totality byl svátek zatlačen do pozadí oslavami MDŽ. Nyní se již opět slaví veřejně.

AKTUÁLNĚ

POSUZOVÁNÍ PŘÍSPĚVKU NA PÉČI BUDE JEDNODUŠŠÍ
Posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho důsledků, tedy stanovování stupně závislosti pro účely přiznání příspěvku na péči, se zjednoduší podle mezinárodního modelu. Návrh legislativních změn, který připravilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, má zajistit objektivnější a spravedlivější posuzování zdravotního stavu pacienta a vyloučit činnosti posuzované duplicitně. Změny v posuzování umožní novela zákona o sociálních službách a návrh zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Obě předlohy jsou součástí sociální reformy, která má přispět k zefektivnění práce orgánů státní správy, snížení administrativní zátěže pro uživatele služeb, lepšímu zacílení, adresnosti a účelnosti sociálních dávek. Většina změn má začít platit od ledna příštího roku. Při posuzování stupně závislosti hodnotí posudkoví lékaři funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost pacienta zvládat zákonem vymezené úkony. Dosud se v rámci jednotlivých 36 úkonů hodnotilo celkem 129 činností.

Nově budou posudkoví lékaři popisovat v rámci 10 ucelených a věcně souvisejících oblastí každodenního života, jak pacient zvládá základní životní potřeby. Principem nového posudkového řešení je zpřehlednění dosavadního systému posuzování stupně závislosti. Zachován zůstává dosavadní model čtyř stupňů závislosti, který dostatečně rozlišuje potřeby klientů systému. Vzhledem k podstatnému snížení počtu hodnocených skutečností (z 36 na 10) se stanovují nové podmínky pro zařazení fyzické osoby s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem do jednotlivých stupňů závislosti. Platí, že s počtem stupňů klesá samostatnost klienta a stoupá jeho závislost na systému.

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí (publikováno na www.seniorum 14. 3 2011)

DOMÁCÍ LÉKAŘ

KOŘENÍ NA KAŽDÉ CHOŘENÍ

(dokončení)

TŘEZALKA TEČKOVANÁ - Uklidňuje žaludeční, jaterní, žlučnickové a ledvinové obtíže. Pomáhá při podrážděnosti a neklidném spánku. Léčí hemoroidy, popáleniny i po slunci a zanícené rány. Z třezalkového oleje se vyrábějí masti k ošetření popraskané kůže.

ŠALVĚJ LÉKAŘSKÁ - Zabraňuje pocení, zejména nervového původu. Působí protizánětlivě a uklidňuje poruchy zažívacího ústrojí. Největší uplatnění má jako kloktadlo při zánětech a poraněních dutiny ústní či po stomatologických zákrocích.

ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ - Má svíravé účinky a užívá se při průjmech a žlučnickových obtížích. Účinný je při žloutence a jaterních chorobách. Dezinfikuje záněty dutiny ústní a mandlí, hojí zánětlivá kožní onemocnění. Pozor! Čerstvá nať dráždí pokožku citlivých lidí.

OZNÁMENÍ

SENIORI KOMUNIKUJÍ

V týdnu od 13. do 17. června 2011 pořádá společnost LEDAX o.p.s. v Pacově ve spolupráci s Nadačním fondem Livie a Václava Klausových a s Nadací České spořitelny kurz pro seniory. Cílem tohoto projektu je seznámit seniory se základní obsluhou internetu, naučit je používat platební kartu. Kurz je bezplatný a je určen pro 10 seniorů. Jedná se o čtrnáctihodinový kurz, který proběhne v průběhu jednoho kalendářního týdne po třech hodinách denně.

V případě Vašeho zájmu kontaktujte Ivetu Petráňovou na telefonním čísle: 724 634 367 do 10. května.

RECEPTÁŘ

Na táboře nám vždycky pekly pravé vdolky a já po letech konečně sehnala recept. Někdo si plete vdolky s koblihami, ale vdolky se pečou na plechu a nejsou tak mastné.

VDOLKY

200g hladké mouky, 200g polohrubé mouky, droždí, sůl, 40g krupicového cukru, 1 žloutek, 2dl mléka, 60g tuku, povidla, tvrdý tvaroh, zakysaná smetana nebo šlehačka

Postup:

Do mísy dáme mouku, sůl, cukr, žloutek, rozpuštěný vychladlý tuk, kvásek a vlahé mléko. Zaděláme těsto, které necháme vykynout. Z vykynutého těsta nakrájíme stejně velké kousky, z každého utvoříme bochánek, přendáme na vymazaný plech, necháme ještě chvíli kynout a potom je v dobře vyhřáté troubě upečeme. Ještě horké vdolky potřeme rozehřátým tukem, povrch potřeme povidly, posypeme strouhaným tvarohem a ozdobíme zakysanou smetanou nebo ušlehanou šlehačkou.

KDY A JAK SOLÍME

Maso v polévce solíme, jakmile přijde do varu.

Masa na pečení potíráme solí a kořením, než je dáme na pekáč.

Zaděláme-li kynuté těsto, mouku nejprve promícháme se solí a pak teprve přiléváme kvásek (droždí totiž v přímém styku se solí nevzkyne).

Oloupané brambory solíme před dovařením. Při vaření brambor ve slupce osolíme těž poněkud vodu, zejména jsou-li brambory moučné, neboť se tak nerozvaří.

Nudlové těsto nesolíme, špatně by schlo.

Zeleninu solíme po vložení do vařící vody nebo na rozpuštěný tuk.

Ryby solíme těsně před pečením; jestliže je osolíme dřívě, uvolní se šťáva ze tkání a vytéká.

Drůbež solíme zevně i uvnitř po vykuchání a omytí.

Zdroj: Náš domov

Máj

Karel Hynek Mácha

(úryvek)

*Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech ;
květoucí strom lhal lásky žel,
svou lásku slavík růži pěl,
růžinu jevil vonný vzdech.
Jezero hladké v křovích stinných
zvučelo temně tajný bol,
břeh je objímal kol a kol ;
a slunce jasná světů jiných
bloudila blankytnými pásky,
planoucí tam co slzy lásky.*

Máj je lyrickoepická skladba Karla Hynky Máchy vydaná roku 1836. Bývá považována za vrcholné dílo českého literárního romantismu. Mácha v této skladbě zcela vybočil z obrozeneckého programu 1. poloviny 19. století a pojal ji jako osobní zpověď rozervaného romantického člověka plného nejistot a otázek po smyslu života.

Zdroj: wikipedia

ZAJÍMAVOSTI

PŘEDPOVEĎ POČASÍ

I když prosvihnete v rádiu či televizi předpověď počasí, existují přírodní zákonitosti a pravidla, podle kterých můžete leccos poznat sami. Přečtete si, jaké přírodní úkazy obecně změny oznamují. Je to sice „předpověď“ maximálně na několik hodin, ale většinou funguje. Navíc se vztahuje k místu, ve kterém se právě nalézáte.

BUDE HEZKY A SLUNEČNO

- při západu slunce jsou červánky i vysoko na obloze
- daleký výhled je v lehkém oparu
- kouř stoupá kolmo vzhůru, je bezvětrí
- hezké počasí předpovídají i velké teplotní rozdíly mezi nocí a dnem
- měsíc je jasný, má čisté okolí, žádný zamlžený kruh
- vlaštovky, jiřičky, rorýsi létají vysoko
- ranní mlha stoupá
- pavouci předou bohaté sítě a spravují potrhané
- večer hojně létají netopýři
- listy ostružin a kapradin se otáčejí dolů

POČASÍ SE ZHORŠÍ A BUDE PRŠET

- vlaštovky létají nízko u země, to souvisí s polohou hmyzu, který loví
- hmyz kouše a štípe víc než obvykle
- je dobře a jasně vidět do dálky, žádný opar
- není rosa, tráva je večer suchá
- kolem měsíce a slunce je zamlžený kruh
- ryby vyskakují z vody
- jsou více cítit kanály
- holubi sedí v hejnech a málo poletují
- pavouci zmenšují své sítě
- listy ostružin a kapradin se otáčejí vzhůru
- včely bodají a jsou neklidné